

Indicadors de tendències de serveis sanitaris

Els indicadors de tendències de serveis sanitaris pretén ser una eina tècnica d'informació que incorpora i relaciona un conjunt d'indicadors per analitzar el funcionament i l'evolució de la prestació dels serveis sanitaris públics de la Regió Sanitària Barcelona.

Finalitat dels indicadors de tendències

- Disposar d'informació per la gestió i la planificació dels serveis sanitaris a la Regió Sanitària Barcelona de manera que es faciliti la comparació i la millora.
- Reforçar les xarxes actives i el treball en equip dels professionals, dels proveïdors de serveis sanitaris i de l'administració a la Regió Sanitària Barcelona, i entre aquests i d'altres entitats interessades en els processos de desenvolupament estratègic de l'entorn sanitari a Catalunya; en base a un sistema d'informació compartit i transparent.

Objectius específics

- Assegurar la participació i implicació de les institucions, així com promoure polítiques de benchmarking orientades a la millora de la qualitat.
- Identificar indicadors adequats d'estructura, procés i resultats i, més específicament, relacionats amb àrees clau com l'accessibilitat, efectivitat i eficiència, entre d'altres.
- Objectivar la tendència temporal dels indicadors per àrees i proveïdors amb la finalitat de promoure polítiques de canvi.
- Facilitar l'intercanvi d'informació entre professionals, institucions i administracions, i potenciar estratègies basades en la gestió del coneixement.
- Afavorir un espai virtual per desenvolupar xarxes de treball i promoure la interacció dels professionals, grups d'interès i equips multidisciplinaris.
- Potenciar la imatge d'excel·lència de les institucions sanitàries de la Regió Sanitària Barcelona i la transparència de la informació i la confiança mútua.
- Cercar iniciatives similars i referents en d'altres ciutats i regions d'Espanya i Europa.

Premisses conceptuais

Les **premisses conceptuais** sobre les que es desenvolupen els indicadors de tendències són:

- Ha d'aportar una visió de conjunt dels serveis sanitaris públics a la Regió Sanitària Barcelona, per tant, ha de seleccionar indicadors per valorar l'atenció prestada als serveis d'atenció primària i als serveis de suport especialitzats ambulatoris i d'internament
- Ha d'incorporar dimensions i indicadors que permetin aportar informació en relació als principis bàsics del sistema sanitari
- Ha d'identificar àrees de millora i monitoritzar l'evolució temporal de les variacions i dels resultats
- Ha de permetre conèixer les variacions lligades a la pràctica organitzativa i assistencial dels diferents proveïdors, serveis, equips... en relació al conjunt de la ciutat o a d'altres referents externs
- Ha de ser una eina compartida entre proveïdors i administració basada en el consens i la transparència de la informació
- Ha de ser accessible als professionals i d'altres agents que han de possibilitar el canvi en base a la identificació de les àrees de millora i línies de treball

No obstant cal remarcar que els indicadors com a eina tècnica ens aproximen a un cert coneixement de la realitat, que s'haurà de complementar tenint en compte altres instruments i el context dels serveis i proveïdors sanitaris.

Dimensions d'anàlisi

Els indicadors de tendències ens han de permetre descriure i facilitar informació en relació a àmbits i dimensions rellevants en la prestació de serveis sanitaris, però quines són les dimensions o àmbits sobre les que hem d'iniciar el treball?

Donada la diversitat de dimensions relacionades amb la prestació de serveis sanitaris, es fa necessari **seleccionar i prioritzar** dins d'un marc de treball consensuat, tenint en compte els següents **critèris** :

- Dimensions - Criteris	
- Accessibilitat	- Magnitud
- Utilització	- Elevada freqüentació
- Efectivitat	- Variabilitat en els resultats
	- Eficàcia de la intervenció

- Eficiència	- Factibilitat de la intervenció
- Estructura	- Acceptabilitat
- Procés	- Disponibilitat de la informació i factibilitat en l'obtenció de
- Resultats	dades

Els indicadors

Els indicadors són una mesura qualitativa o quantitativa d'un concepte o una dimensió d'un concepte. Dins del nostre entorn ens han de permetre disposar de mesures relacionades amb les dimensions o àmbits seleccionats dels serveis sanitaris.

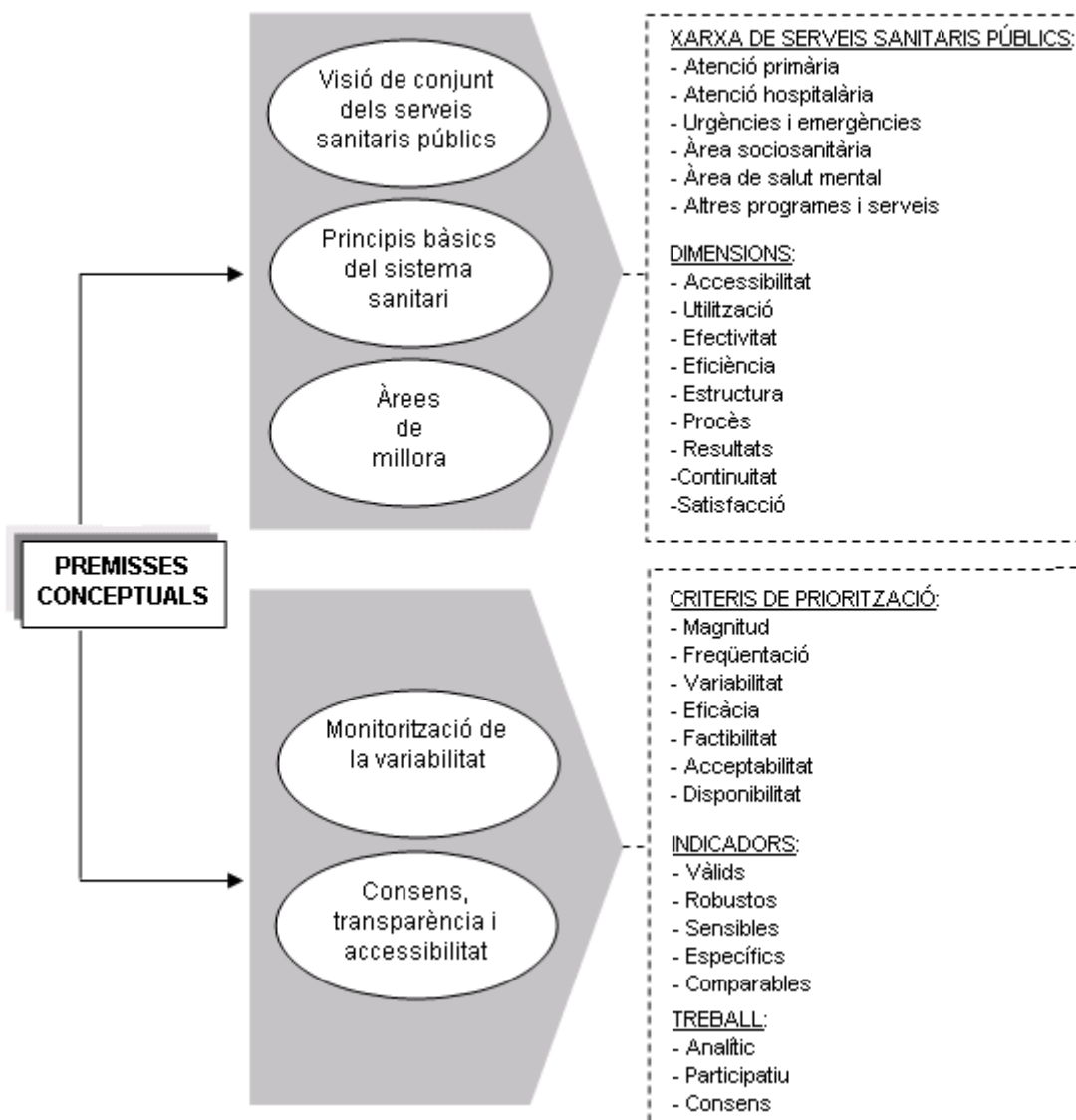
La fiabilitat d'un sistema d'indicadors només es podrà conèixer després d'un període de temps d'utilització i perfeccionament, si bé encara així tindrà limitacions. Per avançar dins d'aquesta línia de treball és imprescindible especificar els **requeriments necessaris per la utilització dels indicadors**, que a continuació es relacionen:

- Vàlids, un indicador ha de ser congruent amb el concepte o dimensió operativa que pretén mesurar
- Robustos és a dir, la mesura ha de ser fiable, consistent sobretot amb el pas del temps
- Sensibles, amb capacitat de captar els canvis rellevants dels concepte o situació que volen analitzar
- Específics, ha de reflectir els canvis de la situació o dimensió que ens interessa estudiar, si es sensible a d'altres canvis introduirà fons d'error
- Comparables, han d'utilitzar instruments de medició comparables.

En el següent esquema se sintetitzen les consideracions conceptuals i metodològiques que han de ser referents per al desplegament dels indicadors de tendències.

INDICADORS DE TENDÈNCIES

→ Eina tècnica per conèixer i referenciar-se a l'entorn sanitari

Informació que es presenta

Els indicadors publicats es relacionen en 6 grans **àrees de serveis sanitaris** :

1. Atenció primària
2. Atenció hospitalària
3. Atenció sociosanitària
4. Atenció Salut mental
5. Urgències i emergències
6. Altres serveis i programes

Per cada indicador es presenten 5 tipus d'informació:

A) Una fitxa tècnica que permet operativitzar l'indicador i homogeneïtzar la recollida d'informació i anàlisi. Els continguts de la fitxa tècnica són:

Descripció conceptual de l'indicador:	- Definició - Àmbit o dimensió - Justificació
Construcció de l'indicador:	- Numerador/denominador
Sistemes d'informació:	- Origen de les dades - Font de les dades - Unitat responsable del manteniment i facilitació - Periodicitat
Anàlisi de l'indicador:	- Informació - Interpretació

B) Una taula on es relaciona el resultat de l'indicador per unitat d'anàlisi. En la mesura del possible els indicadors s'ajustaran per envelliment de la població, *case-mix*, etc.

C) Un gràfic diferenciant les unitats d'anàlisi d'acord amb el resultat obtingut. La diferenciació es farà en base a dos mètodes el de percentils i el d'interval·ls de confiança.

Mètode de percentil : segmenten les unitats d'anàlisi en 5 zones distribuïdes segons el percentil que ocupen. La referència que s'utilitzarà per la segmentació és la següent:

Percentil	Zona
1 – 10	1
11 – 30	2
31 – 70	3
71 – 90	4
91 – 100	5

Mètode de interval de confiança : situació relativa respecte a un rang de valors probable dintre del qual hauria de situar-se normalment l'indicador, considerant la superposició o no del seu interval de confiança respecte a l'interval de confiança d'una determinada població comparable.

- no superposició i pitjor que l'interval de confiança mitjà	significativament inferior a la mitjana
- superposició i similar a l'interval de confiança mitjà	Mitjana
- no superposició i millor que l'interval de confiança mitjà	significativament superior a la mitjana

D) Estadístic del resultat a nivell de ciutat: mitjana, mediana, desviació estàndard, raó entre el valor màxim/mínim. Resultats de l'indicador a nivell d'altres regions, nacional o internacional.

E) Tendències dels resultats a nivell d'unitat d'anàlisi